

Włączenie społeczne w zamówieniach publicznych

Marta Wosiecka
Urząd Zamówień Publicznych

Warszawa, 14 czerwca 2023 r.

SPOŁECZNE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE – DEFINICJA

Spółecznie Odpowiedzialne Zamówienia Publiczne*

odnoszą się do etapów zamówień publicznych, które uwzględniają jeden lub kilka następujących aspektów: promocja godnej pracy, poszanowanie praw człowieka i prawa pracy, **wsparcie społecznego włączenia (w tym osób niepełnosprawnych)**, **ekonomia społeczna** i MSP, **promocja równych szans** oraz **zasady „dostępny i przeznaczony dla wszystkich”**, włączenie zrównoważonych kryteriów wraz z uwzględnieniem kwestii uczciwego i etycznego handlu przy poszanowaniu zasad traktatowych i dyrektyw w sprawie zamówień publicznych.

Opracowanie KE: „Kwestie społeczne w zakupach. Przewodnik dotyczący uwzględniania kwestii społecznych w zamówieniach publicznych” (Wydanie drugie) – 2021 r.

Strategiczne podejście do społecznych zamówień publicznych

Polityka zakupowa państwa określa priorytetowe działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze zamówień publicznych, a także pożądany kierunek działań zamawiających w zakresie udzielanych zamówień, który obejmuje w szczególności zakup innowacyjnych lub zrównoważonych produktów oraz usług, z uwzględnieniem m.in. **społecznej odpowiedzialności przedsiębiorców oraz aspektów społecznych** (art. 21 ustawy Pzp) - Uchwała nr 6 Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa (wejście w życie 3 lutego 2022 r., obowiązuje na lata 2022 – 2025)

3 obszary priorytetowe: Profesjonalizacja, Wsparcie MŚP, Zrównoważone zamówienia publiczne (**w tym zamówienia społeczne**)

Zalecenia w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych - zobowiązanie dla kierowników jednostek administracji rządowej do zapewnienia, aby w jednostkach, którymi kierują aspekty społeczne, w tym w szczególności klauzule społeczne, były uwzględniane w możliwie jak najszerszym zakresie oraz w jak największej liczbie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. **Nowy dokument przyjęty przez Radę Ministrów 8 grudnia 2022 r.**

Ogólne zasady udzielania zamówień publicznych

Zasada efektywności

Etap poprzedzający postępowanie

Plan zamówień
Analiza potrzeb i wymagań
Konsultacje rynkowe / analiza rynku

Postępowanie i realizacja

Kwalifikacja podmiotowa
Możliwość zastrzeżenia zamówienia
Opis przedmiotu zamówienia
Kryteria oceny ofert
Badanie oferty pod kątem rażąco niskiej ceny
Wymagania związane z realizacją zamówienia
Weryfikacja wymagań na etapie realizacji

Etap po realizacji

Raport z realizacji zamówienia

Zamówienia zastrzeżone – art. 94 Pzp

1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładów pracy chronionej, spółdzielnie socjalne oraz inni wykonawcy, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest **społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych**,

– pod warunkiem, że procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w pkt 1–10, jest nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych u wykonawcy albo w jego jednostce, która będzie realizowała zamówienie.

1a. W przypadku udzielenia zamówienia przywieziennemu zakładowi pracy, zakładowi pracy chronionej, spółdzielni socjalnej lub innemu wykonawcy, o którym mowa w ust. 1, wartość procentowego wskaźnika, o którym mowa w ust. 1, ustala się w odniesieniu do ogólnego zatrudnienia w tym podmiocie osób społecznie marginalizowanych.

- osoby niepełnosprawne
- osoby bezrobotne
- osoby poszukujące pracy, niepozostające w zatrudnieniu lub niewykonujące innej pracy zarobkowej
- osoby usamodzielniane
- osoby pozbawione wolności lub zwalniane z zakładów karnych
- osoby z zaburzeniami psychicznymi
- osoby bezdomne
- osoby, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
- osoby do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia
- osoby będące członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych

Specjalny reżim zamówień zastrzeżonych na usługi społeczne, zdrowotne i kulturalne – art. 361 Pzp

Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o zamówieniu lub we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, że o udzielenie zamówienia na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne objęte kodami CPV 75121000-0, 75122000-7, 75123000-4, 79622000-0, 79624000-4, 79625000-1, 80110000-8, 80300000-7, 80420000-4, 80430000-7, 80511000-9, 80520000-5, 80590000-6, od 85000000-9 do 85323000-9, 92500000-6, 92600000-7, 98133000-4, 98133110-8, mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, którzy spełniają łącznie określone warunki.

Fundusze Europejskie

Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

**Urząd
Zamówień
Publicznych**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

- 75121000-0 - Usługi administracyjne w zakresie edukacji
- 75122000-7 - Usługi administracyjne w zakresie opieki zdrowotnej
- 75123000-4 - Administrowanie osiedlami mieszkalnymi
- 79622000-0 - Usługi w zakresie pozyskiwania pracowników świadczących pomoc domową
- 79624000-4 - Usługi w zakresie pozyskiwania personelu pielęgniarskiego
- 79625000-1 – Usługi w zakresie pozyskiwania personelu medycznego
- 80110000-8 - Usługi szkolnictwa przedszkolnego
- 80300000-7 - Usługi szkolnictwa wyższego
- 80420000-4 - Usługi e-learning
- 80430000-7 - Usługi edukacji osób dorosłych na poziomie akademickim
- 80511000-9 - Usługi szkolenia personelu
- 80520000-5 - Placówki szkoleniowe
- 80590000-6 - Usługi seminaryjne
- od 85000000-9 - Usługi w zakresie zdrowia i opieki społecznej do 85323000-9 - Usługi zdrowotne świadczone na rzecz wspólnot
- 92500000-6 - Usługi świadczone przez biblioteki, archiwa, muzea i inne usługi kulturalne
- 92600000-7 - Usługi sportowe
- 98133000-4 - Usługi świadczone przez organizacje społeczne
- 98133110-8 - Usługi świadczone przez stowarzyszenia młodzieżowe

Warunki jakie muszą spełnić wykonawcy ubiegający się o zamówienie

1. Cel działalności

2. Dochód

**3. Struktura zarządzania
/struktura własnościowa**

**4. w ciągu ostatnich 3 lat
poprzedzających dzień
wzschęcia postępowania o
udzielenie zamówienia na
usługi społeczne i inne
szczególne usługi nie
udzielono im zamówienia na
podstawie tego przepisu przez
tego samego zamawiającego**

***umowa na okres nie dłuższy
niż 3 lata**

3. Zamawiający może żądać dokumentów lub oświadczeń na potwierdzenie spełniania warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, w szczególności **zaświadczenia, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej** (Dz. U. poz. 1812).

Art. 27 ustawy o ekonomii społecznej

1. Wojewoda na wniosek, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku, wydaje przedsiębiorstwu społecznemu na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 19 ust. 1, oraz posiadanych informacji **zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne warunków, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych**, albo odmawia wydania zaświadczenia w przypadku niespełniania przez przedsiębiorstwo społeczne tych warunków.

2. Wojewoda na wniosek zamawiającego, o którym mowa w art. 7 pkt 31 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, potwierdza w terminie określonym w ust. 1 aktualność wydanego zaświadczenia.

Wymagania związane z realizacją zamówienia – art. 96 Pzp

Zamawiający może określić w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia inne niż określone w art. 95 ust. 1 wymagania związane z realizacją zamówienia, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, **społeczne**, związane z innowacyjnością, **zatrudnieniem** lub zachowaniem poufnego charakteru informacji przekazanych wykonawcy w toku realizacji zamówienia.

Zatrudnienie:

- bezrobotnych,
- osób poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej,
- osób usamodzielnianych,
- młodocianych,
- osób niepełnosprawnych,
- **innych osób niż określone w lit. a–e**, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym lub we właściwych przepisach państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia.

Inne osoby niż określone w lit. a–e, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym:

- bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uzależnieni od alkoholu,
- uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających,
- osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zwalniani z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Poszanowanie praw człowieka, prawa pracy, prawa do godnej pracy

- np. wymaganie minimalnego wynagrodzenia za pracę, wskazanie na wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, zakazu pracy dzieci, czy też szerzej na wymagania wskazane w odpowiednich Konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy;

Wsparcie społecznego włączenia i procesu szkoleniowego pracowników

- np. wymóg ustanowienia szkoleń związanych z przedmiotem zamówienia dla osób defaworyzowanych zatrudnionych do realizacji zamówienia lub innych osób realizujących zamówienie publiczne,

Promocja równych szans

- np. wymóg analizy równości wynagrodzeń kobiet i mężczyzn, wymóg zapewnienia możliwość elastycznego czasu pracy, wykonywania pracy zdalnej, szkoleń w obszarze równych szans,

Promocja aspektów zdrowotnych

- np. wymagania związane z minimalnym użyciem cukru, soli, zwiększaniem udziału tłuszczów nienasyconych, porcji warzyw i owoców szczególnie sezonowych w zamawianych posiłkach, dostosowaniem do diet zdrowotnych odbiorców posiłków (dieta wegetariańska, bezglutenowa, niskobiałkowa i inne).

- **Program Dostępność Plus na lata 2018-2025**

- Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami - **art. 4 ust. 3**

W przypadku zlecania lub powierzania, na podstawie umowy, realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych lub **udzielania zamówień publicznych** podmiotom innym niż podmioty publiczne, podmiot publiczny jest obowiązany do określenia w treści umowy warunków służących zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie tych zadań publicznych lub zamówień publicznych, z uwzględnieniem minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6. (wejście w życie 6 września 2021 r.)

- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych

Ustawa o zapewnieniu dostępności – minimalne wymagania (art. 6)

Dostępność w zamówieniach publicznych – art. 100 Pzp

Art. 100 ustawy Pzp

1. W przypadku zamówień przeznaczonych do użytku osób fizycznych, w tym pracowników zamawiającego, opis przedmiotu zamówienia sporządza się, z uwzględnieniem **wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników**, chyba że nie jest to uzasadnione charakterem przedmiotu zamówienia.
2. Jeżeli wymagania, o których mowa w ust. 1, wynikają z **aktu prawa Unii Europejskiej**, przedmiot zamówienia, w zakresie wymagań dotyczących dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, opisuje się przez odwołanie do tego aktu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług - Europejski Akt Dostępności (European Accessibility Act)

Produkty wprowadzone do obrotu oraz usługi świadczone na rzecz konsumentów **po 28 czerwca 2025 r.:**

- systemy sprzętu komputerowego ogólnego przeznaczenia i systemy operacyjne do nich;
- następujące terminale samoobsługowe:
 - terminale płatnicze;
 - terminale samoobsługowe:
 - bankomaty,
 - automaty biletowe,
 - urządzenia do odprawy samoobsługowej,
 - interaktywne terminale samoobsługowe udzielające informacji
- czytniki książek elektronicznych
- strony internetowe;
- usługi bankowości detalicznej
- książki elektroniczne i ich specjalistyczne oprogramowanie
- usługi handlu elektronicznego

Art. 24 EAD

W odniesieniu do produktów i usług, o których mowa w art. 2 niniejszej dyrektywy, wymogi dostępności określone w załączniku I do niej są obowiązkowymi wymogami w zakresie dostępności w rozumieniu art. 42 ust. 1 dyrektywy 2014/24/UE i art. 60 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE.

***Ustawa o zapewnianiu spełniania wymogów dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze (art. 3 ust. 3 projektu ustawy).**

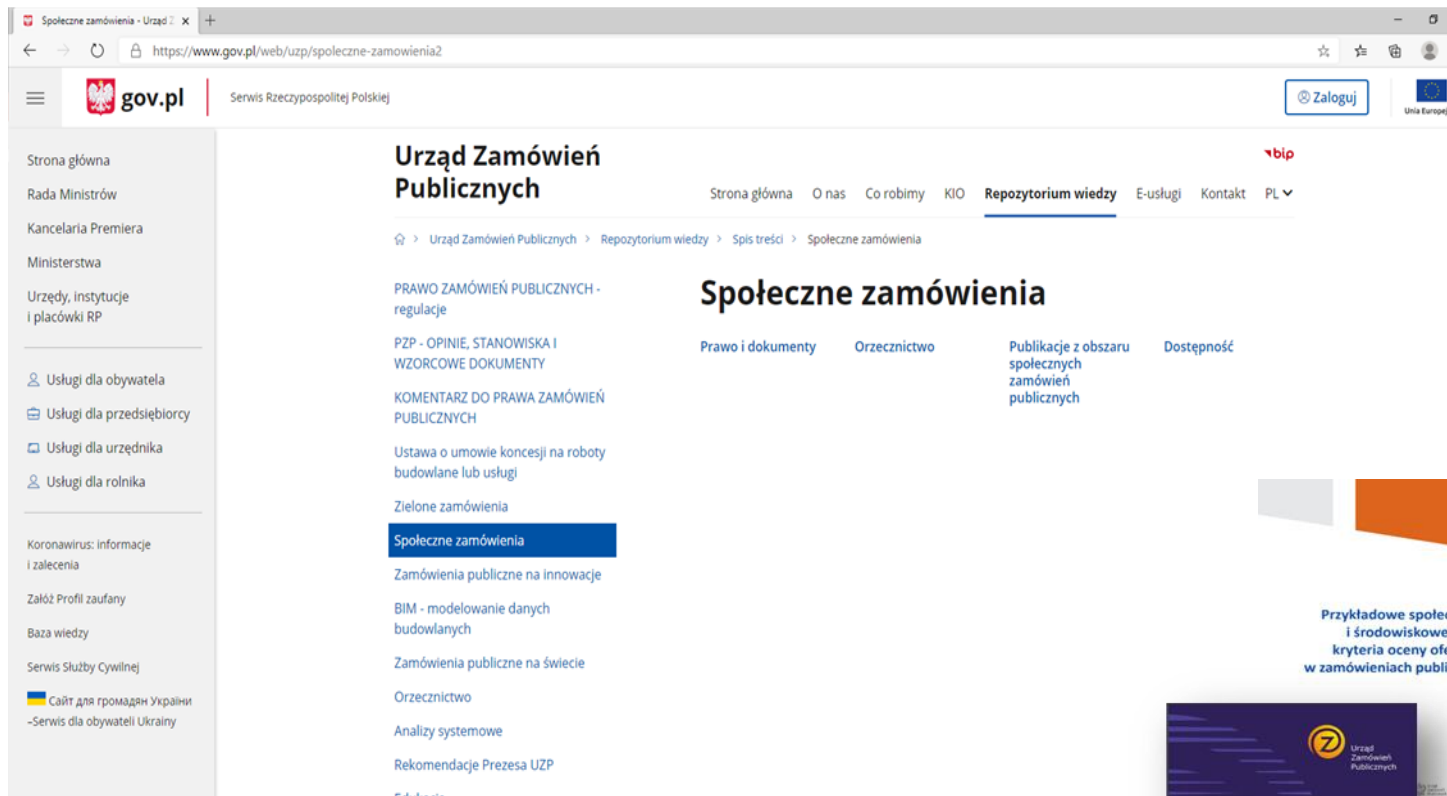
Spółeczne kryteria oceny ofert – art. 242 Pzp

Najkorzystniejsza oferta może zostać wybrana na podstawie:

- 1) **kryteriów jakościowych** oraz ceny lub kosztu;
- 2) ceny lub kosztu.

2. Kryteriami jakościowymi mogą być w szczególności kryteria odnoszące się do:

- 1) jakości, w tym do parametrów technicznych, właściwości estetycznych i funkcjonalnych takich jak **dostępność dla osób niepełnosprawnych lub uwzględnianie potrzeb użytkowników**;
- 2) **aspektów społecznych, w tym integracji zawodowej i społecznej osób, o których mowa w art. 94 ust. 1**;

W celu świadczenia usług na najwyższym poziomie stosujemy pliki cookies. Korzystanie z naszej witryny oznacza, że będą one zamieszczane w Państwa urządzeniu. W każdym momencie można dokonać zmiany ustawień Państwa przeglądarki. Zobacz politykę cookies.

Przykładowe społeczne i środowiskowe kryteria oceny ofert w zamówieniach publicznych

Dziękuję za uwagę.